TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ

Wyrok Sądu
w sprawie T-151/24 | End the Cage Age/Komisja

Komunikat prasowy nr 171/26

Luksemburg, 25 listopada 2026 r.

Europejska inicjatywa obywatelska „End the Cage Age”: wobec braku uaktualnionego harmonogramu Sąd stwierdził bezczynność Komisji w realizowaniu jej zamiaru zakończenia chowu klatkowego niektórych gatunków i kategorii zwierząt

Na Komisji spoczywa obowiązek – nieograniczony czasowo – przedstawienia harmonogramu wszystkich działań, które zamierza podjąć w odpowiedzi na taką inicjatywę

W 2018 r. Komisja Europejska zarejestrowała europejską inicjatywę obywatelską (EIO) „End the Cage Age” („Koniec epoki klatkowej”) mającą na celu uzyskanie wydania przepisów zakazujących chowu klatkowego niektórych gatunków i kategorii zwierząt. Przedmiotowa EIO zebrała około 1,4 mln deklaracji poparcia i przekroczyła wymagany minimalny próg w 18 państwach członkowskich. W komunikacie z dnia 30 czerwca 2021 r. Komisja ogłosiła zamiar przedstawienia, przed końcem 2023 r., wniosku ustawodawczego mającego na celu zakazanie chowu klatkowego w odniesieniu do wszystkich gatunków i kategorii zwierząt hodowlanych, których dotyczy ta EIO. W tym celu przedstawiła ona również przewidywany w tym celu harmonogram.

W listopadzie 2023 r., gdy wniosek ustawodawczy nadal nie został przedstawiony, komitet obywatelski będący inicjatorem tej inicjatywy zwrócił się do Komisji o potwierdzenie zamiaru jego przedstawienia oraz, w razie odpowiedzi twierdzącej, o określenie nowego harmonogramu. Komitet zwrócił się również o dostęp do akt dotyczących tej inicjatywy.

Pismem z dnia 5 lutego 2024 r. Komisja potwierdziła swój zamiar podjęcia działań w odpowiedzi na EIO, podkreślając jednocześnie konieczność kontynuowania rozpoczętych już prac przygotowawczych oraz prowadzonych konsultacji, w szczególności z sektorem rolnym. Nie określiła ona jednak nowego harmonogramu i oddaliła żądanie dotyczące dostępu do akt.

Komitet obywatelski zwrócił się wówczas do Sądu Unii Europejskiej o stwierdzenie, że Komisja uchybiła obowiązkowi określenia nowego harmonogramu, oraz w celu uzyskania stwierdzenia nieważności odmowy dostępu do akt.

W wyroku Sąd uwzględnił skargę bezczynność wniesioną przez komitet obywatelski. Stwierdził on, że poprzez niedokonanie zmiany swojego komunikatu z dnia 30 czerwca 2021 r. w celu przedstawienia nowego harmonogramu, chociaż pierwotnie przewidywany termin upłynął, Komisja uchybiła obowiązkowi wynikającemu z rozporządzenia w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej[1] interpretowanego w świetle zasady dobrej administracji. Sąd **oddalił** natomiast **skargę o stwierdzenie nieważności** skierowaną przeciwko odmowie dostępu do akt.

W pierwszej kolejności, Sąd stwierdził, że rozporządzenie nakłada na Komisję **nieograniczony czasowo obowiązek** przedstawienia harmonogramu wszystkich działań, które zamierza podjąć w odpowiedzi na europejską inicjatywę obywatelską. **Obowiązek ten utrzymuje się tak długo, jak długo Komisja podtrzymuje zamiar podjęcia działań w odpowiedzi na EIO**, i wymaga od niej zmiany pierwotnego komunikatu w celu przedstawienia nowego harmonogramu, w szczególności w przypadku przekroczenia terminu wskazanego w pierwotnie przewidywanym harmonogramie.

W drugiej kolejności, harmonogram ten ma szczególne znaczenie, ponieważ umożliwia **Komisji informowanie obywateli** o stanie zaawansowania zapowiedzianych środków, a **Parlamentowi Europejskiemu – ocenę ich realizacji**.

W konsekwencji, w przypadku gdy Komisja nadal zamierza podjąć działania w odpowiedzi na EIO po upływie terminu wskazanego w pierwotnie ogłoszonym harmonogramie, brak nowego harmonogramu mógłby pozbawić zarówno tę instytucję, jak i Parlament Europejski wskazówek niezbędnych do wypełnienia spoczywających na nich obowiązków odpowiednio w zakresie informowania i oceny.

W trzeciej kolejności, EIO ma na celu wspieranie udziału obywateli w życiu demokratycznym, w tym podczas monitorowania działań przewidywanych w odpowiedzi na nią przez Komisję. W tym względzie harmonogram tych działań ma zasadnicze znaczenie dla **umożliwienia obywatelom świadomego uczestniczenia w debacie publicznej**. Zatem brak nowego harmonogramu pozbawiłby obywateli informacji niezbędnych dla ich skutecznego uczestniczenia w tej debacie, utrudniając tym samym korzystanie z ich demokratycznych praw. Obywatele nie dysponowaliby również dokładnymi informacjami w świetle wymogów wynikających **z zasady dobrej administracji**, która reguluje stosunki między administracją Unii a społeczeństwem.

Wreszcie, jeśli chodzi o prawo dostępu do akt, Sąd wyjaśnił, że prawo to nie ogranicza się do postępowań, które mogą zakończyć się wydaniem decyzji niekorzystnej dla zainteresowanego, a zatem możliwe jest korzystanie z niego nawet wtedy, gdy zainteresowany nie znajduje się w sytuacji umożliwiającej mu dochodzenie jego prawa do bycia wysłuchanym. Natomiast **prawo to nie ma zastosowania do opracowywania aktów o zasięgu ogólnym**, takich jak komunikat Komisji dotyczący EIO lub ewentualny wniosek ustawodawczy.

UWAGA: Celem skargi na bezczynność jest doprowadzenie do stwierdzenia, że instytucja, organ lub jednostka organizacyjna Unii zaniechały, z naruszeniem prawa Unii, działania. Państwa członkowskie, instytucje Unii oraz jednostki mogą, stosownie do przypadku, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, to w przypadku stwierdzenia, że zaniechanie przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną działania jest sprzeczne z prawem Unii, są one zobowiązane do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, można wnieść do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ✆ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne na „Curia Web TV" oraz w serwisie „European Broadcasting Service".

Pozostańmy w kontakcie!

[1] Rozporządzenie (UE) 2019/788 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej.